GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 173 Włocławek, piątek 2 sierpnia 1946 roku. Cena 3 złote

Kongres Spółdzielczy

W Glasgow, w Szkocji, odbyło się posiedzenie Centralnego Komitetu Międzynarodowego Związku Spółdzielczego (M.Z.S.). W posiedzeniu tym wzięło udział 32 osoby, reprezentujące: Anglię, Belgię, Danię, Francję, Finlandię, Holandię, Irlandię, Polskę, Szwajcarię, Szwecję. Zapowiedziany przyjazd delegacji radzieckiej nie nastąpił z powodu, jak wyjaśnia ona, opóźnienia formalności dewizowych.

Z pośród licznych spraw, które obejmował porządek obrad, wiele uwagi poświęcono najbliższemu kongresowi spółdzielczemu. Ustalono, że odbędzie się on w Zurychu, w Szwajcarii, w dniach od 7 do 10 października r. b. Na kongresie przedstawione będzie sprawozdanie z działalności spółdzielczości za okres od 1937 roku do chwili obecnej. Mimo, że sprawozdanie to będzie miało charakter ogólny, znajdzie się, w myśl wniosku przedstawiciela Polski, okazja do przedstawienia takich zagadnień, jak niszczenie ruchu spółdzielczego przez faszyzm, w szczególności na terenach okupowanych przez Niemców, Włochów i Japończyków.

Na kongresie wygłoszone będą dwa referaty: „Międzynarodowa wymiana towarów z punktu widzenia spożywców", oraz „Spółdzielczość a władze publiczne".

Z punktów, dotyczących bezpośrednio Polski, M. Z. S. bez dyskusji skreśliła zaległe składki Polski za rok 1940—1944, jak i składki Centralnej Kasy Rolniczej francuskiej oraz radzieckiego Centrosojuza. Następnie przyjęto na członków Bank „Społem" i S. P. B.

Sekretarz M. Z. S., p. Polley, złożyła sprawozdanie ze swej wizyty w Austrii i w Niemczech. Sprawa spółdzielców tych krajów budzić musi zastrzeżenia ze strony Polski. Spółdzielczość polska będzie musiała przyglądać się spółdzielcom krajów zatrutych hitleryzmem, gdzie może nie jeden działacz nosił w klapce swastykę i brał udział w ujarzmianiu podbitych narodów. Tym obawom dał wyraz przedstawiciel Polski.

Po omówieniu metod współpracy z O.N.Z. oraz z Federacją Światową Związków Zawodowych, omówiono pozycje funduszu pomocy. Ze sprawozdania wynika, że z funduszu tego otrzymała Polska 2.965 funtów, dalsza pomoc przewidziana jest w kwocie 50.000, S. P. B. otrzymała pomoc w postaci 6 betoniarek o wydajności 20 m. sześć. w cenie po 805 funtów, 3 konkretorów do natryskiwania tynków betonowych po 512 f., 6 zespołów kompresorów w cenie od 748 do 951 f. i szeregu drobniejszych maszyn — wszystko łącznej wartości 13.000 f. S.A.P.

Jawne obrady komisji regulaminowej

PARYŻ (obsł. wł.). O godzinie 10 minut 15 przewodniczący Spaak otworzył posiedzenie Komisji regulaminowej.

Obrady tym razem były jawne. Przysłuchiwało się im 77 dziennikarzy z 26 krajów.

Zaznaczyć należy, że jako 22-gie państwo została zaproszona na konferencję Pokojową Albania.

Na posiedzeniu tym głos zabrał przedstawiciel Holandii, który w przemówieniu swoim wystąpił przeciwko Czterem Mocarstwom, uszczuplającym — jego zdaniem — rolę małych państw.

Stanowisko to poparł delegat Australii Evatt, który zaproponował zmiany w systemie głosowania.

Minister spraw zagranicznych Związku Radzieckiego Mołotow poparł natomiast system głosowania, gdzie decyduje większość kwalifikowana. Spodziewa się on, że projekt ten zostanie przyjęty przez Stany Zjednoczone i Wielką Brytanię. W ten sposób poparte zostałyby wyniki konferencji ministrów spraw zagranicznych Czterech Mocarstw.

Minister Mołotow zwrócił uwagę, że przed konferencją pokojową w Wersalu nie opracowano tych spraw. Tymczasem przed obecną Konferencją przedstawiciele 52 państw wyrazili zgodę na przyjmowanie uchwał większością trzech czwartych. Nie widzi więc powodu do ponownego rozważania tego rodzaju zagadnień.

Zmiana systemu głosowania mogłaby spowodować naprzykład taki układ, że gdyby uchwała zapadła w stosunku 11 głosów do 10, to państwa, które brały nikły udział w pokonaniu wroga miałyby decyzję w sprawie dalszych losów świata. Polemizując z zarzutami przedstawiciela Australii Evatta, minister Mołotow stwierdził, że mogłoby powstać niebezpieczeństwo rozbicia konferencji na dwa bloki.

Reasumując powyższe minister Mołotow obstaje przy utrzymaniu dotychczasowego systemu.

W godzinach popołudniowych minister Mołotow zabrał głos na posiedzeniu plenarnym Konferencji Pokojowej.

Rewizje i aresztowania w Palestynie trwają

LONDYN (obsł. wł.). W związku z zamachem dokonanym przez tajną organizację w Palestynie, władze brytyjskie przeprowadzają dalsze rewizje w domach w Tel Avivie.

Ludność w dalszym ciągu musi przebywać w mieszkaniach mając możność wychodzenia na dwie godziny, w czasie których zaopatruje się w żywność oraz załatwia sprawy konieczne.

Poza tym wszyscy winni znajdować się u siebie. Żołnierze angielscy przeszukują ściśle kamienicę po kamienicy, rewidując starannie mieszkania, legitymując i aresztując podejrzanych.

W dniu dzisiejszym sprawa sytuacji w Palestynie będzie przedmiotem obrad Izby Gmin.

Rada ekonomiczna w U. S. A.

WASZYNGTON (obsł. wł.). Prezydent Truman powołał Radę Ekonomiczną, w skład której weszło trzech członków.

Komisja będzie miała za zadanie czuwać nad rozwojem przemysłu i handlu Stanów Zjednoczonych.

Interwencja przewodniczącego Ligi Hinduskiej

NOWY JORK (obsł. wł.). Przewodniczący Ligi Hinduskiej w Stanach Zjednoczonych Fink, zwrócił się z apelem o uregulowanie spraw Indii dopóki jest jeszcze czas.

Gdyby interwencja nie nastąpiła w odpowiednim czasie może to wywołać poważne komplikacje i spowodować, że 400-milionowy naród chwyci za broń.

Traktaty pokojowe zostały wręczone satelitom Niemiec

PARYŻ (Obsł. wł.). W dniu dzisiejszym zostały doręczone traktaty pokojowe państwom, które walczyły po stronie Niemiec a mianowicie: Rumunii, Bułgarii, Węgrom, Włochom i Finlandii.

Odnośnie sprawy Triestu przeważa tu opinia, że całość Triestu będzie zabezpieczona przez Radę Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, która wszelkie sprawy będzie starała się uzgodnić zarówno z Jugosławią, jak i Włochami. W ten sposób, naprzykład będzie rozwiązana sprawa mianowania gubernatora oraz kwestie z dziedziny administracji.

Arbitralne postępowanie rządu greckiego

ATENY (obsł. wł.). W Atenach odbyło się zebranie kierowników Zw. Zawodowych. Tematem zebrania było postępowanie rządu greckiego, który zamierza rozwiązać greckie związki zawodowe.

Zgromadzeni uchwalili zwrócić się do Światowej Federacji Związków Zawodowych z prośbą o interwencję.

Do Aten przybył sekretarz generalny Francuskiej Federacji ZZ., którego zadaniem jest zapoznanie się z sytuacją, jaka się wytworzyła na terenie Grecji.

Rokowania Polsko-Rumuńskie

WARSZAWA (obsł. wł.). W Warszawie toczą się rokowania handlowe rumuńsko-polskie.

Polska jest reprezentowana przez dyrektora Jastrzębskiego, Rumunia zaś przez ministra pełnomocnego John Rejczu.

Kara śmierci

SINGAPORE (obsł. wł.). Sąd Wojskowy, który rozpatrywał sprawę 6 Japończyków oskarżonych o zbrodnie i mordy bezbronnych wydał wyrok śmierci na wszystkich oskarżonych.

Zaznaczyć należy, że Japończycy ci znęcali się nad 4000 jeńców wojennych Anglików i Holendrów do tego stopnia, iż ponad 1000 nieszczęśliwych zmarło.

Konferencja Attlee-Byrnes w sprawie Palestyny

PARYŻ (SAP). Wkrótce po przybyciu do Paryża na konferencję pokojową premier Attlee i min. Byrnes odbyli konferencję w sprawie Palestyny. W związku z prawdopodobieństwem dojścia do porozumienia na temat nowego projektu, przedłożonego przez komisje brytyjskich i amerykańskich ekspertów w Londynie, premier Attlee złoży oświadczenie w sprawie Palestyny w Izbie Gmin.

O czym mówił Hitler z Mussolinim w 1942 roku

WASZYNGTON (ZAP). Amerykański Departament Stanu ogłosił dalszy ciekawy dokument, pozwalający wejrzeć za kulisy minionej wojny. Dokument ten ujawnia treść rozmów między Hitlerem a Mussolinim w trakcie spotkania, jakie odbyło się 23. 4. 1942 r. na zamku Klessheim koło Salzburga w obecności ministrów spraw zagranicznych Ribbentropa i Ciano. Mussolini oświadczył wówczas Hitlerowi, że jego żądanie terytorialne w stosunku do Francji po zwycięstwie „osi" będą całkiem łagodne: zaledwie 6 tys. km. kwadr. Mussolini rozpoczął rozmowę uwagą, że było szczęśliwym krokiem, iż Hitler sam wziął w swe ręce kierownictwo operacji wojennych na froncie rosyjskim „po tej strasznej zimie 1941—1942". Hitler zapewnił Mussoliniego, że Opatrzność jest stanowczo po stronie „osi" i udawadniał to wielu faktami.

Ciekawe jest porównanie ówczesnych pretensji Mussoliniego wobec Francji z niedawną decyzją ministrów spraw zagranicznych w Paryżu, którzy przyznali Francji obszar o rozmiarze 430 km. kwadratowych.

Manifestacje w Goricy

TRIEST (Obsł. wł.). W Goricy odbyły się liczne manifestacje na rzecz przyłączenia Triestu do Jugosławii.

Po zgromadzeniu odbył się pochód, w czasie którego maniestujący wznosili okrzyki na cześć Jugosławii i marszałka Tito.

Proces tajnej niemieckiej organizacji

WROCŁAW (Obsł. wł.). Przed Sądem Wojskowym we Wrocławiu stanie 39 niemców oskarżonych o przynależność do tajnej organizacji „Frei Deutschland", która zmierzała do oderwania od Polski Ziem Zachodnich.

Co się dzieje ze złotem Banku Włoskiego?

Opublikowany po raz pierwszy bilans „Banca d'Italia" wykazuje, iż stan zapasów złota w Banku wynosi obecnie tylko 21.557 kg. W 1939 r. Bank Włoch posiadał 127.476 kg. plus depozyt w Londynie, wagi 82.532 kg., który zresztą do dziś znajduje się „zamrożony" przez aliantów w Banku Angielskim.

Bilans Banku Włoskiego stwierdza więc brak 27.290 kg. złota. Brak ów był już od dawna znany władzom, które przeprowadzają usilne poszukiwania w celu znalezienia go. Wszystkie jego ślady giną w czerwcu 1944 r., gdy na rozkaz Mussoliniego złoto zostało wyjęte z Banku i przewiezione do północnych Włoch.

W maju 1945 r. prasa włoska oznajmiła wykrycie złota w kopalni soli na Sycylii. Złoto tam znalezione nie było jednak pochodzenia włoskiego.

Tę część złota, która się dziś w Banku znajduje, znaleziono w filii Banku Włoskiego w Fortezza. Pomimo, iż figuruje ono w bilansie, nie znajduje się jeszcze w dyspozycji włoskiej, pozostając pod kontrolą wojskowych władz alianckich.

Brakująca część złota, w wysokości 72 tys. kg., została — według mniemania prasy i społeczeństwa włoskiego — rozdzielona w momencie klęski przez Mussoliniego jego głównym współpracownikom, z polecenia finansowania mającego się odrodzić w przyszłości faszyzmu.

R. W.

Premier Osóbka-Morawski o powstaniu warszawskim

W drugą rocznicę Powstania Warszawskiego ob. Premier Osóbka-Morawski oświadczył przedstawicielowi Socjalistycznej Agencji Prasowej:

Powstanie warszawskie przeżywał cały naród bardzo głęboko. PKWN w Lublinie żywo interesował się i czynił wszystko, aby nieść powstańcom pomoc. W tej sprawie wyjechała też do Moskwy szeroka delegacja, by zorientować się o przybliżonym terminie ofenzywy Armii Czerwonej. Sytuacja strategiczna i wojskowa była wtedy tego rodzaju, że ofenzywa mogła nastąpić dopiero za kilka miesięcy. Armia Czerwona, która zdobyła w wielkim marszu ponad 500 klm przestrzeń, przed nową wielką zaporą wojskową, jaką była ufortyfikowana Wisła zwłaszcza po zupełnym zniszczeniu dróg i mostów kolejowych, by móc wykonać nowe potężne uderzenie — potrzebowała dłuższych i precyzyjnych przygotowań.

Orientując się w sytuacji po wyjeździe z Moskwy — szyfrem — za pośrednictwem radia — dałem wskazówki moim przyjaciołom politycznym, żeby nie liczyli więcej na pomoc i głównie ratowali ludzi.

Powstanie z wojskowego punktu widzenia było szaleństwem, ale wobec wielkiego męstwa i patriotyzmu bohaterskiej młodzieży i ludności Warszawy, bez względu na przekonania polityczne i oddziały wojskowe, w jakich walczyła pozostanie zawsze w naszych sercach i w naszej historii jako wykwit najpiękniejszych uczuć i czynów, na które zdobyć się może naród.

Z Wojewódzkiej Komisji Cennikowej

Onegdaj odbyło się w gmachu Urzędu Wojewódzkiego zebranie komisji dla zbadania cen produktów ziemiopłodowych przy współudziale przedstawicieli Oddziału Rolnego i Spożywczego: „Społem", Cechu Piekarzy, Izby Rzemieślniczej, Państw. Zj. Młyn., Zrzesz. Kupców Zbożowych, Komisji Specjalnej, naczelnika Wydziału Aprowizacji i Handlu, kierowników Woj. Oddziału Ziemiopłodów, Woj. Oddziału Spożywczego i Woj. Oddziału Handlowego.

Zebraniu przewodniczył ob. Wicewojewoda Jakubowicz. Tematem obrad była analiza rynku ziemiopłodami i produktów ziemiopłodowych. W wyniku obszernej i pozytywnej dyskusji, która naświetliła wszechstronnie sytuację zbożową i mączną w województwie pomorskim, Komisja stwierdziła, że ceny mąki i chleba w stosunku do cen zboża są jeszcze za wysokie.

W dalszym ciągu komisja ustaliła wytyczne w jaki sposób powinna się kształtować cena mąki i chleba w stosunku do obecnych cen zboża a mianowicie: mąki 90% na 10 zł. za kg, a chleba 12 zł za kg, biorąc pod uwagę obecnie cenę żyta 700 zł. za 100 kg, koszta produkcji oraz wszelkie świadczenia.

Zainteresowanie zagranicy wyrobami włocławskich fabryk fajansu

WŁOCŁAWEK (SAP). Najpoważniejszym w Polsce producentem wyrobów fajansowych są w tej chwili Polskie Zjednoczone Fabryki Fajansu we Włocławku. Wyroby jej, znano przed wojną nie tylko w Polsce, ale i zagranicą, zdobyły sobie wysokie uznanie. Po okresie okupacji fabryki przystąpiły intensywnie do pracy, produkując wszelkiego rodzaju wyroby fajansowe codziennego użytku, jak również wyroby szlachetnej ceramiki krajowej. Przedmioty te odznaczają się pięknym wykonaniem oraz artystycznymi wzorami.

Fabryka produkuje obecnie od 130 do 150 ton wyrobów miesięcznie. Dowodem zainteresowania się wyrobami włocławskich fabryk fajansu przez zagranicę jest fakt, iż ostatnio przedstawiciele Związku Radzieckiego, Szwecji, Belgii, Palestyny i Kanady, nawiązali wstępne rozmowy w celu nabycia większych ilości gotowych wyrobów dla tych krajów.

Całokształt produkcji Zjedn. Fabryk Fajansu we Włocławku przedstawiony jest na Pomorskiej Wystawie Przemysłu, Rzemiosła i Handlu w Bydgoszczy, na której firma posiada efektowne stoiska.

Togliatti żąda wycofania wojsk alianckich

RZYM (SAP). Przywódca komunistyczny Togliatti zażądał w Zgromadzeniu Narodowym, ażeby wojska St. Zjednoczonych i W. Brytanii opuściły Italię. „Nie chcemy, ażeby Włochy stały się składem bomb atomowych lub innej broni i armii— powiedział on — chcemy, ażeby Włochy były wolnym krajem. Togliatti żądał wycofania z Włoch oddziałów Andersa.

Zatwierdzenie układu zbiorowego w przemyśle budowlanym

WARSZAWA (SAP). Ogólnokrajowy układ zbiorowy dla przemysłowców budowlanych otrzymał wczoraj moc powszechnie obowiązującą w drodze zarządzenia Min. Pracy i Opieki Społecznej, który wczoraj układ ten podpisał. Zarządzenie min. Kuryłowicza ogłoszone będzie w najbliższym numerze Układów Zbiorowych.

Otwarcie mostu

BYDGOSZCZ (SAP). W Naśnicy nad Brdą odbyło się otwarcie odbudowanego mostu drogowego na linii Wtelno-Bożenkowo. Jest to już 4-ty most odbudowany w obrębie powiatu bydgoskiego na drogach państwowych i powiatowych.

W najbliższym czasie odbudowany zostanie nowy most na linii Bydgoszcz—Szubin pod Renaszewem.

83.000 osób na Wystawie Pomorskiej

BYDGOSZCZ (SAP). Frekwencja zwiedzających Pomorską Wystawę Przemysłu, Rzemiosła i Handlu utrzymuje się stale na tym samym poziomie. Przez pawilony i stoiska przewinęło się dotąd 83 tysięcy osób.

Wyprawa do bieguna północnego

WASZYNGTON (SAP). Jak informują władze administracji, niewielka grupa okrętów przedostała się do Thule (portu na Grenlandii), położonego 950 mil. (ok. 1.500 km.) od bieguna północnego. Thule jest najbardziej na północ wysuniętym punktem, do którego kiedykolwiek dotarły o tej porze roku większe okręty.

Ekipa będzie starała przedostać się jeszcze dalej na północ w miarę, jak lody będą ustępowały, badając warunki żeglarskie i meteorologiczne i metodycznie szkoląc załogę do znoszenia niskiej temperatury.

Wystawa Martyrologii

BYDGOSZCZ (SAP). Otwarta została Wystawa Martyrologii Pomorza, zorganizowana staraniem Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Bydgoszczy. Otwarcia dokonał prezydent miasta, ob. Twardzicki.

Liczne zdjęcia fotograficzne pomordowanych, plakaty niemieckie pełne nienawiści do Polaków i wyprawione skóry ludzkie oraz wiele innych eksponatów — mają społeczeństwu polskiemu przypominać los Polaków podczas okupacji niemieckiej. Cel ten, wytknięty przez organizatorów, wystawa całkowicie spełnia.

Zorza polarna nad Poznaniem

POZNAŃ (SAP). W nocy z dnia 26 na 27 ub. m. około godziny 0.30 widoczna była na północnej części nieboskłonu zorza polarna, która jasno-czerwoną łuną roztaczała się na horyzoncie. Zjawisko trwało do godziny 1.10. Pojawienie się zorzy polarnej nad Poznaniem jest zjawiskiem niezwykłym i ostatnio zanotowano ten fakt w lecie 1939 r.

Kara śmierci na członka „Selbstschutz'u"

ŁÓDŹ (SAP). Przed Sądem Specjalnym w Łodzi stanął Otton Grudziński (ur. 12. 10. 1907 r.), oskarżony o to, iż będąc w czasie okupacji członkiem „Selbstschutz" i szoferem straży ogniowej w Tomaszowie Mazow., brał czynny udział w łapankach na ludność miejscową oraz okolicznych wsi, bił i znęcał się nad Polakami i Żydami, szczególnie w okresie organizowania getta, stał się bezpośrednią przyczyną uwięzienia i wywiezienia do Oświęcimia Antoniego Komara, który zmarł w obozie, oraz wymuszał pieniądze i wódkę od swych kolegów.

Świadkowie, przeważnie członkowie Straży Pożarnej w Tomaszowie potwierdzają w całej rozciągłości zarzuty stawiane Grudzińskiemu, udzielając poza tym wiele szczegółów nieludzkiego znęcania się nad Polakami, zwłaszcza nad kobietami, a także nad ludnością żydowską. Grudziński sam przechwalał się przed komendantem straży, jak i kolegami, że on „usadził" A. Komara i ciągle podkreślał swoją władzę i wrogi stosunek do Polaków.

Ciekawy był fakt, że z kilku powołanych przez obronę świadków, prawie wszyscy świadczyli przeciwko Grudzińskiemu, za wyjątkiem tylko Kwapisza, który w nader niezręczny sposób podejmował jego obronę. Jak wykazało dalsze badanie świadka, przebywa on obecnie w więzieniu w oczekiwaniu na proces Sądu Specjalnego za przynależność do policji niemieckiej w czasie okupacji i za działanie na szkodę Polaków.

Sąd skazał oskarżonego Ottona Grudzińskiego na karę śmierci.

JESZCZE JEDEN MORD bandytów leśnych

LUBLIN (SAP). W ostatnich dniach wtargnęła do Bychawy banda w sile 8 ludzi, która uprowadziła ze sobą ob. Luterka Władysława, członka Powiatowej Rady Narodowej z ramienia P. P. S. W kilka godzin po uprowadzeniu, w odległości około 6 km. od Bychawy, znaleziono zwłoki zamordowanego przez bandytów Luterka.

RYTM KUJAW

Z pow. włocławskiego

NALEŻELI DO SA. Edmund Kitzman, po wejściu okupantów hitlerowskich wciągnął się do SA i działał na terenie naszego powiatu, sekundował mu Andrzej Ruter.

Obecnie stanęli przed Sądem Specjalnym we Włocławku, który zaaplikował: Kitzmanowi 5 lat więzienia, Ruterowi trzy lata. (md.).

Z pow. nieszawskiego

TURZNO.

Rok 1940. Bezimienny żołnierz polski, uciekł z niewoli niemieckiej. Musiał przejść daleką drogę, był obdarty i wynędzniały. Dokuczał mu głód.

Ostatkiem sił dowlókł się do wsi Turznie, powiatu nieszawskiego. Był na polskiej ziemi, okupowanej przez hitlerowskiego najeźdźcę.

Nie przeczuwając nic złego, zapukał do zagrody, którą zajmowała Matylda Behlke wraz z synem.

Gospodyni nienawidząc Polaków spowodowała, że syn jej kazał żołnierzowi podnieść ręce do góry, a gdy to uczynił, przejrzał mu dokumenty, a następnie przewieziono go do Alesandrowa.

Po przewieziemu polskiego żołnierza oddano go pod opiekę „Kriminalpolizei". Od tej chwili wszelki ślad po nim zaginął.

Nie przeczuwała zdrajczyni, jak ogniś biedny żołnierz polski nie przeczuwał śmierci, gdy wchodził w jej progi, że stanie przed polskim Sądem Specjalnym, który wymierzy hakatyscce sprawiedliwą karę. (md.)

ZREHABILITOWANA. Eugenia Sauer, zam. we wsi Gawrony, gm. Bądkowo, powiatu nieszawskiego,, została przez Sąd Grodzki we Włocławku zrehabilitowaną.

Jednakże Sąd pozbawił Sauer wszelkich praw obywatelskich na okres 2-ch lat, orzekł konfiskatę majątku.

Świadkami w tej sprawie byli: Marta Frąckowska, Helena Nagórska i Władysława Żuchowska. (md).

NA KOLONIE LETNIE. Przeprowadzona zbiórka na dożywianie i kolonie letnie dla dzieci i młodzieży dała bardzo dobre rezultaty.

W Aleksandrowie Kuj. zebrano — 31.460 zł. (md.).

NA KOLONIE LETNIE. Przeprowadzona zbiórka na dożywianie i kolonie letnie dla dzieci i młodzieży, dała bardzo dobre rezultaty.

Na terenie miasta zebrano sumę — 46.770 zł. (md.).

Ciechocinek

Z KOLONII LETNICH. Bardzo dobrze zorganizowanym punktem kolonii letnich RTPD — jest Ciechocinek. Na kolonii obecnie przebywa przeszło 200 dzieci w wieku od 4—16 lat.

Kolonie urządzone są w obszernym własnym budynku Towarzystwa. Dzieci mają stałą opiekę lekarską, higieniczną i fachową siłę wychowawczo-nauczycielską.

Dzieci otrzymują 4 obfite posiłki dziennie, dużo jarzyn i owoców. Korzystają również z kąpieli solankowych.

Kierowniczką kolonii jest ob. Kamerowa. (md.).

Inowrocław

NA ZJEŹDZIE SD. Do Komitetu Wojewódzkiego Stronnictwa Demokratycznego z Inowrocławia wybrany został ob. dr. Bronicki, do Komisji Rewizyjnej ob. Zawierucha. (md).

SKUTKI SZYBKIEJ JAZDY. Przez ulice miasta z dużą szybkością pędził motocyklista. W pewnym momencie wpadł całym impetem na latarnię uliczną, która pękła u samej nasady.

Kierowcę w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala. (md.).

ODZNACZENIA. Wiceprezydent miasta udekorował „Krzyżem Zasługi" (brązowym) następujących funkcjonariuszy M. O. Z. Wieczorka, K. Wierzbińskiego.

Dyplomami „Żołnierza Demokracji" Ciężaka, Greta, Paluszkiewicza i Szymkowiaka. (md.).

Żniwa to sprawa poważna

Drugi rok mija, jak jesteśmy uwolnieni od najeźdzcy hitlerowskiego. Żyjemy w wolnej, niepodległej Polsce. Życie toczy się coraz żywiej, tętni i pulsuje na wszystkich odcinkach pracy. W dziedzinie politycznej czy gospodarczej napotykamy prawie że co dnia na zagadnienia, wymagające natychmiastowego rozstrzygnięcia.

Śmiało przełamujemy wszelkie napotykane trudności na drodze, która prowadzi ku ogólnemu dobru obywateli.

Przed kilku tygodniami stanęło przed nami bardzo ważne zagadnienie gospodarcze — żniwa. Żniwa to również sprawa poważna. Żniwa to chleb powszedni dla ludzi pracy. To artykuł pierwszej potrzeby. To artykuł przemysłowy dla wsi. Chleba dla nas w Polsce starczy dla wszystkich. Polska aczkolwiek najbardziej ze wszystkich państw europejskich zniszczona przez okupanta niemieckiego, pierwsza zniosła świadczenia rzeczowe.

Rolnikowi pozostawiła wolną rękę i może swoimi płodami rozporządzać dowolnie. Robotnik i inteligent pracujący, głodu odczuwać już nie będzie.

Ciężka jest praca żniwiarzy lecz wykonują ją z piosenką na ustach, a gdy zboże znajdzie się w stodole, uśmiechają się z zadowoleniem.

Skrzypią wozy naładowane złotymi kłosami, już dudnią młockarnie i stukają jednolitym rytmem cepy po klepiskach. Twarda i żmudna praca żniwiarzy stopniowo chyli się ku końcowi.

Na terenie powiatu na majątkach państwowych i Samopomocy Chłopskiej pracuje 240 niemców z Obozu Pracy w Milencinie. Akcja trwa. Zbiory bardzo dobre. Organizacja sprężysta.

Ostatnio przeprowadzona akcja kontrolna przez wicestarostę ob. St. Czekańskiego i kierownika oddziału rolnego ob. inż. Goldmana. W majątkach państwowych, dała nadspodziewanie dobre wyniki. (md.)

Trzeba z żywymi...

W dniu dzisiejszym przypada rocznica śmierci wielkiego poety polskiego, w którego wierszach spoczywa zaklęta „dusza muzyczna" poezji.

Wśród twórców małego lotu jego epoki jak: Ordon-Szancer, Miron-Michaux, Maria Bartusówna, Władysław Tarnowski, Bogumił Aspis, Marian Kochanowski i innych, talent Asnyka zajaśniał pięknem wyrazistego blasku, techniką służącą celom twórczym.

Nie była to natura twarda i nieugięta. Wypadki 1864 r. wykoleiły jego zamierzenia życiowe, a „to co ukochał, co tyle czcił, zdeptane w pyle padło bez sił".

Przeniósłszy się do Krakowa odczuł silnie piękno poezji Słowackiego. W walce pomiędzy marzeniem, a ideałem sięgnął przy pomocy giętkości swego rymu ku tonom dowcipnym i sceptycznym. Jednakże liryka uczuciowa, marzycielstwo i smutek ciągną go raczej ku przyrodzie gdzie wśród piękna ogromu gór znajduje oparcie, które mu pozwala zejść pomiędzy ludzi i lud, by szerzyć idee uspołecznienia narodu, krzewienia prawdy i światła oraz ideę solidarności.

Nieraz myśl jakąś stara się przyoblec tak samo jak zagadnienie życiowe w postać mającą być uosobieniem pewnych pojęć, bądź też postacią fantastyczną, przedstawiającą myśl twórcy. Nie gubi się w powikłaniach lub błędach filozoficznych, ale odczuwa natomiast silnie to, co go wiąże z ziemią ojczystą i braćmi.

Nie tworzył on wielkich utworów, a raczej ograniczał się do mniejszych. Rzecz godna podkreślenia przy tym, unika tego co jest na świecie pospolitne i niskie.

Niekiedy poeta popada w banalność, używając naprzykład takich zwrotów jak „zabrany marzeń kwiat" bądź też w powierzchowność niemal bez treści „bo czyż wiele posiada zwrot „odblask uczucia". Obok tego jednak mamy obrazy żywe, nasycone uczuciem, przenikające nas do głębi.

W drugim okresie swojej twórczości Adam Asnyk osiąga poziom wysokiej doskonałości słowa, a budowa myśli zilustrowanych obrazem staje się bardziej przystępna niż wszelkiego rodzaju podejścia rozumowe lub wnikliwe roztrząsania.

W tym okresie kiedy tworzy „widmo jesieni" (prawdopodobnie około r. 1871) dostrzegamy zdecydowany przejaw symbolizmu, który przecież jako świadomy ruch literacki powstaje najwcześniej we Francji pomiędzy rokiem 1885 a 1890.

W twórczości swojej probuje poeta sięgnąć również i do tragedii historycznej pisząc bądź prozą („Cola Rienzi" bądź wierszem „Kiejstut"). Próbuje również komedii społecznej („Bracia Lerche").

Nie od rzeczy będzie przypomnieć, że w „śnie grobów" poraz pierwszy została wypowiedziana myśl, którą później z taką gwałtownością wyraził Wyspiański w „Kazimierzu Wielkim", że — pokolenia romantyczne czerpały uczucie miłości Ojczyzny jedynie z bolesnych rozmyślań nad przeszłością umarłą („serca! Grobowców prochami zapalne").

Radzi braciom przestać własną pieśnić się boleścią, poić się ciągłym lamentem, bo kochanie się w skargach jest rzeczą kobiet, mężczyzna zaś winien zbroić się w milczeniu.

Piękno wiersza Asnyka polega w głównej mierze na jego błyskotliwej rytmice. Unika on jednostajności i monotonii. Rytmikę tę nagina do wymagań obrazu poetyckiego i dlatego zmienia się w zależności od akcji zawartej w utworze. Płynie to samo z siebie, nie z jakiegoś rozmysłu, bądź też wyrachowania.

To też możemy powiedzieć, że z wyjątkiem największych poetów naszych wyprzedził on wszystkich poprzedników umiejętnością naginania tego rytmu do nastroju ducha poezji. Uniknął jednostajności formy.

W twórczości swojej Asnyk sięgnął od liryki ku opisowości i sceptycyzmowi. W lutni jego zadźwięczał nieraz ton ironii. Wszędzie jednak widzimy głęboki nurt myśli, a nieraz poważne ostrzeżenie. Uczył o konieczności pogłębienia wiedzy, hartowania woli i o prawdziwej sile ducha.

Zwrócił przy tym uwagę na to, że wytrwałość jest niezbędna przy dążeniu do jakiegoś celu, że gdy się z żywymi naprzód idzie i sięga się po życie nowe, to nie należy marzyć o łatwym cudzie.

Andrzej Gryf.

Kronika

DYŻURY APTEK:	Dzisiaj	Kalendarzyk słowiański
Dziś na 3-go Maja 16	PIĄTEK	Borzysławy
W TEATRZE Ziemi Kujawskiej	2	Słońce:
nieczynny	SIERPNIA	wschód o godzinie 3.57
	Alfonsa Liguorego	zachód o godzinie 19.26

KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych: Centrala PCK, Piusa XI Nr. 8, tel. 13-32. W godzinach pozabiurowych i w nocy: Dom Noclegowy PCK, Przedmiejska 1, tel. 15-41. Lek. dyż. dr Górska, ul. Kraszewskiego 36.

W lusterku

Różnice

Kiedy już niemiec został pobity,
krzyczał: „litości nikt nie ma!"
Ale czy oni raczyli spytać
o to, jak się czujemy.

Było nam ciężko, lat tyle czekać,
żyliśmy w smutku, żałobie...
Gdy się traktuje ich jak człowieka
zbyt pozwalającą już sobie.

Agapit.

ODZNACZENIE PRZEWODNICZĄCEGO M.R.N.

Przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej Włocławka ob. Jerzy Bojańczyk został odznaczony przez premiera Rządu Jedności Narodowej ob. Edwarda Osóbkę-Morawskiego medalem Wolności i Zwycięstwa.

OSOBISTE.

Redaktor Naczelny Adrian Turczynowicz powrócił z urlopu i z dniem 2 sierpnia rozpoczął urzędowanie.

PRZENIESIENIE.

Komendant Powiatowej Milicji Obywatelskiej ob. Milewski Stanisław przeniesiony został służbowo do Komendy Wojewódzkiej M.O. w Bydgoszczy.

Komendę Powiatową MO. objął ob. kpt. Błażej Józef i rozpoczął urzędowanie. (md.).

POWOŁANIE.

Na nadzwyczajnym posiedzeniu Pomorskiej Rady Narodowej, powołana została do życia Wojewódzka Komisja do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw przy Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy.

W skład komisji, która rozpatrywać będzie te sprawy, weszli ob. ob. Wawrzon z Torunia (PPS), Dryl z Bydgoszczy (OKZZ), i J. Bojańczyk z Włocławka (SD). (md.).

DLA NAUCZYCIELI.

W Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego, został już ustalony dodatek rodzinny w wysokości 200 zł. miesięcznie na każdego członka rodziny nauczycielskiej z mocą obowiązującą od dnia 1 maja rb. Nauczycielstwo otrzyma dodatki na żony, dzieci i pasierbów do lat 14. Za dzieci, które uczęszczają do szkół średnich lub wyższych — otrzyma nauczyciel również dodatek rodzinny.

SPRAWY REHABILITACYJNE.

Dnia 5 sierpnia rb. przed Sądem Grodzkim toczyć się będą sprawy rehabilitacyjne następujących osób: Anny i Genowefy Hoffman, Artura Jesse, Romana Sieberta i Feliksa Talarka.

Następne sprawy odbędą się dopiero w dniu 21 sierpnia rb. (md.).

NA SZCZĘŚCIE.

Przy ul. Brzeskiej 27, z dachu z gzymsem oberwało się 6 cegieł i spadło na chodnik. Na szczęście, że nikt w tym momencie nie przechodził. (md.).

ZEBRANIE LIGI KOBIET.

Dnia 4 bm. o godz. 16 w świetlicy własnej przy ul. POW. 12 odbędzie się ogólne zebranie członkiń Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet we Włocławku. (md.).

KOLONIE LETNIE CARITAS.

Diecezjalna Centrala Caritas w okresie wakacyjnym położyła największy nacisk na półkolonie i kolonie letnie dla dzieci. Z kolonii i półkolonii Caritas korzysta w diecezji przeszło 8.000 dzieci. Ostatnio otworzono półkolonię dla 50 dzieci przy gimn. im. J. Długosza.

Od 1 sierpnia zostanie uruchomiona w Michelinie kolonia dla 100 dzieci świetlicy Robotniczej Caritas we Włocławku i parafii Michelin.

Liczba dzieci korzystających z dożywiania i opieki wakacyjnej Caritas we Włocławku przekroczy 600. Ta poważna akcja jest możliwa przy wydajnej pomocy Polonii Amerykańskiej i katolików amerykańskich. Wszyscy rozumiemy, że jest to najbardziej konieczna a zarazem wdzięczna akcja charytatywna i patriotyczna. Rozumiejący i doceniający tę akcję pośpieszą jej z pomocą i ofiary złożą w Sekcji Młodzieży Caritas, ul. Seminaryjska 7, tel. 12.85 na ręce ks. dra Wł. Szafrańskiego. (c.).

Z WOKANDY SĄDOWEJ.

Przed Sądem Grodzkim rozpatrywane były następujące sprawy rehabilitacyjne: Bronisława Huk, zam. we Włocławku, została zrehabilitowana z pozbawieniem jednak wszelkich praw na lat pięć. Ponadto Sąd orzekł konfiskatę majątku.

Świadkami odwodowymi byli: Leon Wojtarski, Salomea Błaszczyk, Irena Wojciechowska i Anna Dolata.

Adolf Stejke z Włocławka, również został zrehabilitowany z pozbawieniem wszelkich praw na okres 3-ch lat.

Świadkowie: Władysław Szymkiewicz, Helena Wiśniewska, Helena Jaroszewska, Jan Wrześniakowski, Wacław Leszczyński, Henryk Jaroszewski, Aleksander Blomberg, Bronisław Tomaszewski, Stefan Kulewski, Zygmunt Rykaczewski, Zofia Jabłońska, Zofia Nowicka, Czesław Grochocki, Józef Nowicki i Gustawa Stojke.

Świadek oskarżenia Stanisław Hibner. (md.).

POSZUKIWANIE ZBRODNIARZY.

Okręgowa Komisja Badania Zbrodni Niemieckich ogłosiła listę dalszych przestępców wojennych. Poszukiwani są: Arndt Leonard, Becker Otto, Abram Herman, Amerer Franz, Fenske Herman, Kensy Karl, Knocke Otto, Lanchardt Herman, Richter Robert i Kirsche Teodor.

Wszyscy wymienieni hitlerowcy podczas okupacji „działali" na terenie miasta i powiatu włocławskiego.

Wszelkie dane w tej sprawie kierować należy wprost do Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce. Warszawa, ul. Wileńska Nr. 2. (md.).

Podziękowanie

Wszystkim, którzy nie szczędząc trudu i narażając Swe życie w odnalezieniu i wydobyciu Drogich nam zwłok ś.p.

Kazimierza Migockiego

a w szczególności panom: Kępińskiemu Józefowi ul. Przesmyk 4/6 m. 15, Spychale Janowi ul. Biskupia 8, Lachowi ul. Łęska 53, Kozłowskiemu Ignacemu ul. Matebudy 1 m. 3 oraz posterunkowi Milicji Wodnej składa serdeczne Bóg zapłać stroskana

ŻONA z SYNKIEM.

PODWÓJNE NIESZCZĘŚCIE.

W dniu wczorajszym na dworcu kolejki wąskotorowej, 13-letniej Krystynie Banasiak, zam. we Włocławku, skradziono tysiąc złotych, które wręczył jej ojciec. Sumę tę miała zawieźć do Izbicy Kujawskiej i wręczyć rodzinie.

Po przesłuchaniu i spisaniu protokółu przez posterunek MO. PKP. Banasiakówna w ostatniej chwili chciała wsiąść do kolejki. Parowóz ruszył i w tym momencie nastąpił wybuch. Na szynach przez złośliwego sprawcę została podłożona petarda, która eksplodowała i zraniła Banasiakównę w lewe udo.

Banasiakównę natychmiast przewieziono do szpitala św. Antoniego. (md.).

WALNE ZEBRANIE Z. Z. DZIENNIKARZY.

W związku z wejściem w życie układu zbiorowego, odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie sprawozdawcze i wyborcze Oddziału Pomorskiego Związku Zawodowego Dziennikarzy R. P. w niedzielę, 11 b. m. godz. 10-ta w lokalu Polskiej Agencji Prasowej w Bydgoszczy, ul. Libelta 4.

w lokalu Polskiej Agencji Prasowej w Bydgoszczy, ul. Libelta 4.

Ze względu na bardzo ważne sprawy, przybycie wszystkich zorganizowanych dziennikarzy pomorskich konieczne.

Zw. Zawodowy Dziennikarzy R.P.
Oddział Pomorski

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Władysław Burzynowski — Inowrocław. Skarży się obywatel w swoim wierszu na los. Zamiast pracować — marzył, a teraz trzeba gorzko tego lenistwa żałować.

Wanda G-wska — Ciechocinek. Wiersz bardzo szlachetny w formie, ale to jeszcze nie poezja. Niech obywatelka pracuje nad formą. Trzeba dużo czytać. Wiersze nie zastąpią pracy. Tymbardziej słabe.

Ryszard Z. — Włocławek. Nie bierzemy nigdy za złe uwag, przesłanych redakcji, o ile dyktowane są życzliwością dla pisma. Rzecz inna, że nie zawsze uwagi są słuszne. A przede wszystkim, gdyby obywatel przejrzał korespondencję redakcyjną choćby z kilku dni, zauważyłby łatwo, iż otrzymujemy listy wprost sprzeczne, że jednym się podoba to, co drudzy ganią i odwrotnie.

A. Dz. — Włocławek. Jesteśmy pełni uznania i wdzięczni za zainteresowanie się naszym pismem.

OGŁOSZENIE

Starostwo Powiatowe, Referat Aprowizacji i Handlu we Włocławku, podaje do wiadomości ludności pracującej powiatu włocławskiego, otrzymującej karty odzieżowe, że od dnia 1 do dnia 10. 8. rb. należy rejestrować karty odzieżowe za miesiąc lipiec i sierpień w następujących punktach rozdzielczych towarów tekstylnych:

Gmina i miasto Przedecz — Spółdzielnia Przedeczanka w Przedczu; Gmina i miasto Chodecz — Spółdz. Łączność w Chodczu, gm. i miasto Lubień i gm. Kłóbka—Spółdz. „Społem w Lubieniu; gm. i miasto Kowal i gm. Baruchowo — Spółdz. Samop. Chłop. w Kowalu; gm. Piaski i m. Lubraniec i gm. Pyszkowo — Spółdz. Wieś i Miasto w Lubrańcu; gm. Falborz i m. Brześć Kujawski — Spółdz. Przyszłość w Brześciu Kuj.; gm. Śmiłowice — Spółdz. Orzeł w Choceniu; gm. Dobiegniewo, Łęg, Wieniec i osiedla gm. Śmiłowice: Michelin, Milencin, Nowa Wieś — Ogniwo, rozdzielnia Nr. 10 we Włocławku, ul. 3 Maja 27.

Zakłady pracy ostemplują pieczęcią własną kartę odzieżową w rubrykach „wydano kartę żywnościową I kat. na miesiąc lipiec i sierpień.

Posiadaczom kart nie z tytułu pracy ostemplują odnośne Zarządy Gminne lub Miejskie (Biuro Rozdzielnictwa Kart Żywnościowych).

Poświadczoną w ten sposób kartę odzieżową łącznie z kartą żywnościową za miesiąc lipiec i sierpień należy przedłożyć w wyżej wymienionych Spółdzielniach celem rejestracji.

Spółdzielnie, po sprawdzeniu zgodności pieczęci zakładu pracy karty zaopatrzenia z kartą odzieżową:

a) pobiorą odcinek rejestracyjny IV karty żywnościowej, przestrzegając ażeby na odcinku wpisany był numer kolejny rejestracji, jak również nazwisko, imię i adres posiadacza;

b) poświadczą pieczęcią własną na stronie odwrotnej karty odzieżowej i żywnościowej, wpisując jednocześnie numer kolejny rejestracji.

Spółdzielnie przeprowadzą rejestrację oddzielnie za miesiąc lipiec i sierpień.

Zgłoszenia konsumentów łącznie z listą rejestracyjną, należy przedłożyć w Starostwie Powiatowym, Referat Aprowizacji i Handlu, pokój nr. 1 w nieprzekraczalnym terminie do dnia 13 sierpnia br.

Zgłoszenia do rejestracji po wyżej podanym terminie nie będą przyjmowane.

Punktom rozdzielczym zwraca się uwagę, ażeby nie wycinały marek kontrolnych kart odzieżowych, ponieważ będą one użyte przy rozdziale towarów.

w/z Kier. Pow. Ref. Aprow. i Handlu
wz. St. Czekański, wicestarosta.
(—) T. Warecki

CARITAS przyjmie od zaraz wychowawczynię na kolonie letnie w Michelinie. Wiadomość ul. Seminaryjska 7 ks. Cieślak.

UNIEWAŻNIAM zgubiony akt nadania mi działki. Molenda Stanisław, Nowa Rzadka Wola, gm. Falborz, pow. Włocławek.

TECHNIKA-KIEROWNIKA warsztatów, obeznanego z motorami spalinowymi i maszynami rolniczymi poszukuje państwowe przedsiębiorstwo. Oferty kierować do Administracji „Gazety Kujawskiej".

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestr. RKU. Nr. 10015/N na nazwisko: Koprowicz Czesław, zam. Toruń, ul. Chełmińska 21.

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację służbową wystawioną przez Wojewódzki Urząd Bezp. w Bydgoszczy oraz legitymację partyjną na nazwisko Kwiatkowski, Jan, Włocławek, ul. Łęska 69.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestr. RKU na nazwisko: Polichnowski Józef, zam. wieś Bielawy, gm. Piaski, pow. włocławski.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: dowód osobisty, prawo jazdy szoferskie, dowód tożsamości konia i dokumenty repatriacyjne na nazwisko: Kozioł Franciszek, zam. Wilcza Kłoda, pow. nieszawski.

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną R. K. U. i metrykę urodzenia Turek Józef ur. 18. 9. 1922 r. zam. Włocławek, Zimna 13.

OD ZARAZ poszukuję osoby do dziecka (niemowlęcia), lubiącej dzieci i solidnej. Zgłaszać się: Kilińskiego 7a m. 3 tel. 13-92.

WYDZIERŻAWIĘ gospodarstwo 20-morgowe. Budynki i ziemia bardzo dobra. Bez inwentarza. Nadaje się na ogrodnictwo. Wiadomość: Włocławek, ul. 3-go Maja 21 w firmie „Oaza".

ZGUBIONO dokumenty oraz listy z obozu koncentracyjnego na nazwisko: Regina Kocielska, zam. wieś Dobierzyn gm. Lubraniec, które unieważnia się.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po [illegible] ...cenowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerok., 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł.
Za terminowy druk ogłoszeń Adm. [illegible] nie owiada. E—12·2 PRENUMERATA MIESIĘCZNA 60 zł., z przesyłką pocztową 70 zł.
Redakcja i Administracja Włocławek, Brzeska 4. Tel. 11 26 Naczelny Redaktor: CZ. ANDRZEJKOWICZ Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.
WYDAWCA: POWIATOWA RADA [illegible] WA W WŁOCŁAWKU DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowiedz. za pismo Kolegium Redakcyjne